

# דרכי הוראה

## מסכת יומא פרק ד

### משנה א'

טָרַף בְּקַלְפֵי וְהֵעֵלָה שְׁנֵי גוֹרְלוֹת.  
אָחַד כְּתוּב עָלָיו 'לְשֵׁם', וְאָחַד כְּתוּב עָלָיו 'לְעִזָּאֵל'.  
הִסְגָן מִימֵינוּ וְרֹאשׁ בֵּית אָב מִשְׁמָאלוֹ.  
אִם שָׁל שֵׁם עָלָה בִּימֵינוּ - הִסְגָן אוֹמֵר לוֹ : אִישִׁי כֹהֵן גְּדוֹל, הִגְבַּה יְמִינְךָ.  
וְאִם שָׁל שֵׁם עָלָה בְּשְׁמָאלוֹ - רֹאשׁ בֵּית אָב אוֹמֵר לוֹ : אִישִׁי כֹהֵן גְּדוֹל, הִגְבַּה שְׁמָאלְךָ.  
נִתְּנוּ עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְאוֹמֵר : לְה' חֲטָאת.  
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר : לֹא הִזָּה צָרִיךְ לוֹמֵר חֲטָאת, אֲלֵא לְה'.  
וְהוּן עוֹנִין אַחֲרָיו : בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.  
בַּמִּשְׁנָה שְׁנֵי עֲנִינִים : א. עֲשִׂית הַגּוֹרֵל. ב. הַקֹּדֶשֶׁת הַשְּׁעִיר לַחֲטָאת.  
הַכֹּהֵ"ג נִדְרַשׁ ע"י הַעוֹמֵד לְצִידוֹ לְהַגְבִּיהָ אֶת הַיָּד שְׁבַח הַגּוֹרֵל עַל הַשְּׁעִיר לְה'.

### משנה ב'

קָשֶׁר לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית בְּרֹאשׁ שְׁעִיר וְהֵעֲמִידוּ כְּנֶגֶד בֵּית שְׁלוּחוֹ, וְלִנְשַׁחֵט הַמִּשְׁתַּלַּח כְּנֶגֶד בֵּית שְׁחִיטָתוֹ.  
בָּא לוֹ אֶצֶל פְּרוֹ שְׁנֵיהֶם, וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וּמִתְּוֹדָה.  
וְכֵן הָיָה אוֹמֵר : אֲנִי הֵשֵׁם, עוֹיְתִי פִשְׁעֵתִי חֲטָאתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁיךָ, אֲנִי הֵשֵׁם כְּפָר  
נָא לְעוֹנוֹת וּלְפִשְׁעֵים וּלְחֲטָאִים, שְׁעוֹיְתִי וְשִׁפְשִׁעֵתִי וְשִׁחֲטָאתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁיךָ, כְּכַתוּב  
בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ : 'כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל חֲטָאתֵיכֶם לְפָנֶי ה' תִּטְהַרְוּ' (ויקרא טז).  
וְהוּן עוֹנִין אַחֲרָיו : בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.  
בַּמִּשְׁנָה שְׁנֵי חֲלָקִים : א. קִשְׁרֵת סִימָן זִיהוּי לְשְׁנֵי הַשְּׁעִירִים. ב. וִידוּי שְׁנֵי עַל הַפֶּר.

### משנה ג'

שְׁחִטּוֹ וְקִבֵּל בַּמִּזְרָק אֶת דָּמוֹ, וּנְתַנּוּ לְמִי שֶׁהוּא מְמַרְס בּוֹ עַל הַרְבֵּד הַרְבִּיעִי שֶׁבַּחֲכֹל, כְּדִי שְׁלֵא יִקְרוֹשׁ.  
נִטַּל מִחֲתָה וְעָלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ, וּפְנֵה גְּחָלִים אֵילָךְ וְאֵילָךְ, וְחוֹתָה מִן הַמַּעֲבָלוֹת הַפְּנִימִיּוֹת, וְיָרַד וְהִנִּיחָה עַל  
הַרְבֵּד הַרְבִּיעִי שֶׁבַּעֲזָרָה.  
בַּמִּשְׁנָה שְׁנֵי עֲנִינִים : א. שְׁחִיטַת הַפֶּר וְקִבְלַת דָּמוֹ. ב. נְטִילַת גְּחָלִים מִהַמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן.

### משנה ד'

בְּכָל יוֹם - הָיָה חוֹתָה בְּשֵׁל כְּסָף וּמַעֲרָה בְּתוֹךְ שֶׁל זָהָב, וְהַיּוֹם - חוֹתָה בְּשֵׁל זָהָב וּבָה הָיָה מְכַנִּיס.  
בְּכָל יוֹם - חוֹתָה בְּשֵׁל אַרְבַּעַת קַבִּין וּמַעֲרָה בְּתוֹךְ שֶׁל שְׁלֹשֶׁת קַבִּין, וְהַיּוֹם - חוֹתָה בְּשֵׁל שְׁלֹשֶׁת קַבִּין וּבָה הָיָה  
מְכַנִּיס. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר : בְּכָל יוֹם - חוֹתָה בְּשֵׁל סָאָה וּמַעֲרָה בְּתוֹךְ שֶׁל שְׁלֹשֶׁת קַבִּין, וְהַיּוֹם - חוֹתָה בְּשֵׁל  
שְׁלֹשֶׁת קַבִּין, וּבָה הָיָה מְכַנִּיס.  
בְּכָל יוֹם - הָיָה כְּבֻדָּה, וְהַיּוֹם - קָלָה.  
בְּכָל יוֹם - הָיָה נִדָּה קְצָרָה, וְהַיּוֹם - אַרְכָּה.  
בְּכָל יוֹם - הָיָה זְהָבָה זְרוּק, וְהַיּוֹם - אָדָם, דְּבָרֵי רַבִּי מְנַחֵם.  
בְּכָל יוֹם - מְקַרִּיב פָּרֶס בְּשַׁחֲרִית וּפָרֶס בֵּין הָעֶרְבִים, וְהַיּוֹם - מוֹסִיף מְלֵא חֲפָנָיו.

בְּכָל יוֹם - הִיָּתָה דְקָה, וְהַיּוֹם - דְקָה מִן הַדְקָה.  
במשנה שבעה הבדלים בין ההקטרה ביוה"כ להקטרה בכל יום בשנה.  
תוכן ההבדלים: א. חומר המחתה. ב. כמות הגחלים. ג. משקל המחתה. ד. אורך הידית. ה. איכות הזהב. ו. כמות הקטורת.

### משנה ה'

בְּכָל יוֹם - כִּהְנִים עוֹלִים בְּמִזְרְחוֹ שֶׁל כְּבֹשׁ וַיִּוָּרְדִין בְּמַעְרְבוֹ, וְהַיּוֹם - כִּהֵן גְּדוֹל עוֹלָה בְּאֶמְצַע וַיִּוָּרְד בְּאֶמְצַע.  
רַבִּי יְהוֹנָדָה אוֹמֵר: לְעוֹלָם כִּהֵן גְּדוֹל עוֹלָה בְּאֶמְצַע וַיִּוָּרְד בְּאֶמְצַע.  
בְּכָל יוֹם - כִּהֵן גְּדוֹל מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר, וְהַיּוֹם - מִן הַקִּיתוֹן שֶׁל זָהָב.  
רַבִּי יְהוֹנָדָה אוֹמֵר: לְעוֹלָם כִּהֵן גְּדוֹל מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַקִּיתוֹן שֶׁל זָהָב.  
במשנה שני הבדלים בין הנהגת כהנים להנהגת הכה"ג.  
א. מקום העליה לכבש. ב. צורת קידוש יו"ר.

### משנה ו'

בְּכָל יוֹם - הָיוּ שָׁם אַרְבַּע מַעֲרֻכּוֹת, וְהַיּוֹם - חֲמִשָּׁה, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.  
רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: בְּכָל יוֹם - שְׁלֹשׁ, וְהַיּוֹם - אַרְבַּע.  
רַבִּי יְהוֹנָדָה אוֹמֵר: בְּכָל יוֹם - שְׁתַּיִם, וְהַיּוֹם - שְׁלֹשׁ.  
במשנה הבדל בין מספר המערכות ביוה"כ לכל יום.